

Anglų kalbos tekstų kompiuterinio vertimo į lietuvių kalbą technologijos

Gediminas Misevičius, Bronius Tamulynas, Marius Žemaitis

Anotacija. Straipsnyje aptariami bendrieji kompiuterizuotų vertimo technologijų principai ir jų realizavimo galimybės. Analizuojami anglų kalbos tekstų alternatyvūs kompiuterizuoto vertimo metodai į lietuvių kalbą ir siūlomas konceptualusis hierarchinis adaptyviosios kompiuterinio vertimo sistemos modelis. Apžvelgiami tiesioginis, transformacinis ir tarpinės kalbos *Interlingua* vertimo principai ir jų realizavimo būdai siūlomo modelio architektūroje. Apibrėžiami funkciniai reikalavimai žinių šaltiniams, vertimo proceso valdymo blokui ir sąsajai su vartotoju. Aptariami vertimo terpės, teksto skirstymo, vertimo proceso, sakinio grupių išskyrimo ir gramatinės analizės programiniai moduliai. Vertimo principas grindžiamas tekstų transformavimo technologija, įjungiant pažodinio vertimo procedūras. Pateikiama trumpa pirmosios kompiuterinio vertimo sistemos versijos charakteristika. Ją sudaro vartotojo sąsaja, specializuotas virtualus kompiuterinis žodynas, anglų kalbos teksto skirstymo, vertimo varyklės (angl. *engine*) ir žinių šaltinių valdymo moduliai.